

Dokument o stališču glede prepletanja vidikov varstva podatkov in konkurenčnega prava

Sprejet 16. januarja 2025

Povzetek

Spodbujanje sodelovanja med organi za varstvo osebnih podatkov in organi, pristojnimi za konkurenco, lahko koristi zaščiti posameznikov in poveča njihovo izbiro. Z razvojem poslovnih modelov podjetij postajajo osebni podatki in pravila, ki se uporabljajo za njihovo obdelavo, čedalje pomembnejši. Bistveno je torej premisliti o načinih za spodbujanje skladnosti med ločenima, toda vzajemno delujočima področjema urejanja, pri čemer je treba upoštevati tveganja, ki jih njuna neskladna uporaba prinaša na individualni in družbeni ravni. Za to je potrebno boljše razumevanje razmerja med pojmi, ki se uporabljajo v pravu o varstvu podatkov, in tistimi, ki se uporabljajo v konkurenčnem pravu, da bi se okrepila zmožnost organov za varstvo podatkov, da upoštevajo gospodarske razmere, in zmožnost organov, pristojnih za konkurenco, da v svoje ocene in odločitve vključijo morebitne relevantne vidike varstva podatkov.

- V skladu s sodbo Sodišča Evropske unije v zadevi C-252/21 je **sodelovanje med organi za varstvo podatkov in organi, pristojnimi za konkurenco, v nekaterih primerih obveznost, in ne možnost.**
- Oblikovalci politik **bi se morali zavedati, da bodo regulativni organi in organi, pristojni za nadzor digitalnega sektorja, v nekaterih primerih morda morali tesneje sodelovati.**
- Trenutno se **stopnja sodelovanja med temi organi med državami članicami zelo razlikuje in ni harmonizirana z zakonodajo EU.**
- Znotraj organov bi se lahko z notranjimi ukrepi, kot je ustanovitev posebne skupine, ki bi usklajevala naloge sodelovanja in delovala kot **enotna kontaktna točka za druge organe, spodbujalo sodelovanje z drugimi nadzornimi organi.**
- Da bi zagotovili učinkovito sodelovanje, bi morali organi **pridobiti osnovno razumevanje** in poznavanje regulativnega okvira, ki ga uporabljajo enakovredni organi na drugem pravnem področju.

Kazalo

1	UVOD	4
2	SPODBUJANJE SODELOVANJA IN KONVERGENCE	4
2.1	Varstvo posameznikov	4
2.2	Razvoj varstva podatkov v soodvisnosti od razvoja digitalnega gospodarstva	5
3	MOŽNI NAČINI INTERAKCIJE KONCEPTOV	6
3.1	Varstvo posameznikov in njihovega odločanja	6
3.2	Zakonnost 5.1(a): uporaba sodbe v zadevi <i>Meta</i> v okviru Splošne uredbe o varstvu podatkov	7
3.3	Primer okrepljenega upoštevanja varstva podatkov	7
4	NADGRAJEVANJE SODELOVANJA	8
4.1	Potreba po sodelovanju organov za varstvo podatkov in organov, pristojnih za konkurenco	8
4.2	Obstoječi modeli sodelovanja v državah članicah EU	8
4.3	Načini za izboljšanje sodelovanja	9
5	ZAKLJUČEK	10

Evropski odbor za varstvo podatkov je sprejel naslednji dokument o stališču:

1 UVOD

1. Za regulativne organe za varstvo podatkov nedavne spremembe v pravnem okolju sprožajo številna vprašanja na presečišču prava o varstvu podatkov in konkurenčnega prava. Iz sodbe v zadevi *Meta proti Bundeskartellamt*¹ jasno izhaja, da regulativnih ciljev varstva podatkov in varstva konkurence ni mogoče vedno uresničevati ločeno. Namesto tega bodo regulativni organi morda morali sodelovati in se usklajevati, da bi raziskali sinergije ter izvajali skladne, učinkovite in dopolnilne dejavnosti izvrševanja. Takšno sodelovanje lahko koristi posameznikom, korporacijam in drugim subjektom, saj različnim regulativnim organom omogoča najuspešnejšo in najučinkovitejšo zaščito posameznikov v EU ter zagotavlja skladno razlago in uporabo pravnih norm.
2. Čeprav se Splošna uredba o varstvu podatkov in konkurenčno pravo lahko uporabljata za iste akterje in dejavnosti, sta jasno ločeni področji prava, ki temeljita na različnih pravnih pojmih in ciljih ter imata vsako svoj okvir izvrševanja. Namen prava o varstvu podatkov je, da se posameznikom, na katere se nanašajo osebni podatki, zagotovi temeljna pravica do varstva njihovih osebnih podatkov, zlasti pred nezakonito, nepošteno in nepregledno obdelavo njihovih osebnih podatkov², cilj konkurenčnega prava pa je „zaščititi učinkovito delovanje trgov“³. Zato je potrebna analiza za oceno položajev, v katerih se prepletajo vidiki varstva podatkov in konkurence.
3. Evropski odbor za varstvo podatkov s tem dokumentom o stališču ponuja kratko analizo tega medsebojnega vplivanja in daje priporočila za nadaljnji razvoj sodelovanja med regulativnimi organi.

2 SPODBUJANJE SODELOVANJA IN KONVERGENCE

2.1 Varstvo posameznikov

4. Pravo o varstvu podatkov in konkurenčno pravo EU sta jasno ločena pravna okvira in pravni področji, ki uresničujeta različne cilje. Vendar imata številne skupne značilnosti, kot je varstvo posameznikov in njihove izbire. Čeprav je cilj politike varstva podatkov zaščititi posameznike pred vsako nezakonito ali nepošteno obdelavo njihovih osebnih podatkov, je cilj politike varstva konkurence zagotoviti pogoje za svobodno in neizkrivljeno konkurenco med podjetji na upoštevni trgih, ki je v interesu potrošnikov⁴, in sicer s spodbujanjem inovacij, raznolikosti ponudbe in privlačnih cen⁵. Ta cilj varstva posameznikov kot potrošnikov po konkurenčnem pravu je izražen v prepovedi omejevalnih sporazumov, prepovedi zlorabe prevladujočega položaja in boju proti protikonkurenčnim združitvam,

¹ Sodba z dne 4. julija 2023 v zadevi *Meta Platforms in drugi (C-252/21, ECLI:EU:C:2023:537)*, v tem dokumentu o stališču navedena tudi kot „sodba v zadevi *Bundeskartellamt*“.

² Glej prvi odstavek 8. člena Listine Evropske unije o temeljnih pravicah in prvi odstavek 16. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki določata, da ima vsakdo pravico do varstva osebnih podatkov, ki se nanašajo nanj.

³ Evropska komisija: Generalni direktorat za konkurenco, 2017, EU competition policy in action: COMP in action, Urad za publikacije Evropske unije, <https://data.europa.eu/doi/10.2763/897035>.

⁴ Glej 101. in 102. člen PDEU.

⁵ Evropska komisija: Generalni direktorat za konkurenco, 2024, Protecting competition in a changing world: Evidence on the evolution of competition in the EU during the past 25 years, Urad za publikacije Evropske unije, <https://data.europa.eu/doi/10.2763/089949>.

ki bi lahko, če ne bi bilo posredovanja, povzročili škodo potrošnikom v obliki višjih cen, manjše izbire ali slabše kakovosti in manj inovacij⁶.

5. Krepitev povezave med varstvom osebnih podatkov in varstvom konkurence lahko s krepitvijo skupnega upoštevanja spoštovanja temeljnih pravic in pravnega delovanja konkurenčnih trgov pripomore k varstvu posameznikov in blaginji potrošnikov.
6. Zato se zdi koristno okrepiti sodelovanje med organi za varstvo podatkov in organi, pristojnimi za konkurenco, zlasti v primerih, ko obstaja jasno presečišče med uporabo konkurenčnega prava in uporabo pravil o varstvu podatkov. To bi pomagalo vnaprej prepoznati in odpraviti napetosti, ki bi se lahko v nekaterih situacijah pojavile med obema pravnima področjema. Tako bi lahko okrepljeno sodelovanje med organi omogočilo izboljšanje skladnosti in učinkovitosti njihovih posamičnih ukrepov v korist posameznikov in subjektov, ki morajo izpolnjevati pravne zahteve z obeh področij.

2.2 Razvoj varstva podatkov v soodvisnosti od razvoja digitalnega gospodarstva

7. Digitalno gospodarstvo je osebne podatke umestilo v središče številnih poslovnih modelov. Zato je varstvo podatkov v nekaterih primerih postalo pomemben parameter konkurence⁷. Hkrati je namen prava EU o varstvu podatkov preprečiti nezakonito in nepošteno obdelavo osebnih podatkov, tudi v primeru neravnotežja moči med upravljavci podatkov in posameznikom, čigar osebni podatki se zbirajo.
8. Komisija v svojem novem obvestilu o opredelitvi upoštevnega trga⁸ priznava, da je pri opredelitvi upoštevnega trga varstvo zasebnosti in osebnih podatkov, ki so ga deležni potrošniki, lahko eden od parametrov konkurence, ki ga je treba upoštevati⁹. Z drugimi besedami, zasebnost velja za enega od parametrov zlasti „pri ocenjevanju združitve digitalnih in tehnoloških podjetij“¹⁰.
9. Konkurenčni trg je lahko odločilen dejavnik pri ustvarjanju razmer za rešitve, ki so prijazne zasebnosti¹¹. Povedano drugače, če ima potrošnik na trgu različne možnosti, lahko to spodbudi zmanjšanje količine zbranih osebnih podatkov ali prepreči množične kombinacije in uporabe osebnih podatkov iz različnih virov, ki so škodljive za uporabnike¹². Seveda velja tudi obratno. Tak primer so izključevalne strategije, ki omejujejo število akterjev na trgu in lahko tako umetno vplivajo na število rešitev, ki so zasebnosti

⁶ PDEU v 102. členu na primer določa, da zloraba prevladujočega položaja pomeni „omejevanje proizvodnje, trgov ali tehničnega razvoja na škodo potrošnikov“.

⁷ Glej tudi [Competition policy brief, Non-Price Competition: EU Merger Control Framework and Case Practice, Evropska komisija, april 2024, izdaja 1, str. 4](#). V točki 51 sodbe v zadevi C-252/21 je navedeno, da „sta dostop do osebnih podatkov in možnost obdelave teh podatkov postala pomemben parameter konkurence med podjetji v digitalnem gospodarstvu. Zato se z izključitvijo pravil na področju varstva osebnih podatkov iz pravnega okvira, ki ga morajo organi, pristojni za konkurenco, upoštevati pri preučitvi zlorabe prevladujočega položaja, ne bi upoštevala stvarnost tega gospodarskega razvoja in bi se lahko ogrozila učinkovitost konkurenčnega prava v Uniji.“

⁸ Evropska komisija, 2024, Sporočilo Komisije – Obvestilo Komisije o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Unije, Uradni list, C 1645, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1645/oj>.

⁹ [Evropska komisija, 22. februar 2024, Obvestilo Komisije o opredelitvi upoštevnega trga za namene konkurenčnega prava Unije, Uradni list, C/2024/1645, odstavek 13](#).

¹⁰ V smislu necenovne konkurence glej [Competition policy brief, Non-Price Competition: EU Merger Control Framework and Case Practice, Evropska komisija, april 2024, izdaja 1, oddelek 1.3, str. 5](#).

¹¹ [Evropska komisija, 20. december 2020, delovni dokument služb Komisije – Poročilo o oceni učinka – Spremni dokument k predlogu uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju \(akt o digitalnih trgih\), odstavek 65 in 66](#).

¹² OECD, 13. junij 2024, The intersection between competition and data privacy – Background Note, odstavek 39, 47 in 57, str. 11.

prijazne. Zaradi pomanjkanja komercialnih alternativ se nato morda uporabniki odločijo za izdelke, ki manj varujejo zasebnost.

10. V digitalnem sektorju lahko ravnanje podjetij s prevladujočim položajem sproži vprašanja o vlogi obdelave osebnih podatkov pri krepitvi in izkoriščanju tega položaja. Na podatkih temelječe prednosti kombinacije in navzkrižne uporabe osebnih podatkov iz različnih virov s strani „vratarjev“ na digitalnih trgih ter tveganja, ki jih take prednosti pomenijo za pravičnost in tekmovalnost takih trgov, so poudarjeni v prepovedih iz drugega odstavka 5. člena Akta o digitalnih trgih¹³.

3 MOŽNI NAČINI INTERAKCIJE KONCEPTOV

3.1 Varstvo posameznikov in njihovega odločanja

11. Sodišče Evropske unije je v sodbi v zadevi *Bundeskartellamt* razjasnilo vlogo prevladujočega položaja v kontekstu veljavnosti privolitve na podlagi Splošne uredbe o varstvu podatkov. Prevladujoči položaj kot tak ne pomeni sistematično, da je privolitev neveljavna¹⁴. Vendar so potrebni nekateri pogoji za zagotovitev veljavnosti privolitve¹⁵, ker lahko prevladujoči položaj vpliva „na svobodno izbiro tega uporabnika, ki morda ne more zavrniti ali preklicati svoje privolitve, ne da bi utrpel škodo“¹⁶, ter „lahko [...] povzroči očitno neravnovesje [...] med posameznikom, na katerega se nanašajo osebni podatki, in upravljavcem“¹⁷.
12. Na primer, „kadar obstaja očitno neravnovesje moči, [se lahko privolitev] uporabi le v ‚izjemnih okoliščinah‘ in kadar lahko upravljavec v skladu z načelom odgovornosti dokaže, da za posameznika, na katerega se nanašajo osebni podatki, ne bo ‚nobenih posledic‘, če privolitev zavrne, zlasti če se posameznikom ponudi alternativa, ki nima nobenega negativnega učinka“¹⁸, vključno z možnostjo diskriminacije ali socialne izključenosti, zlasti v primerih, ko imajo digitalne storitve pomembno vlogo ali so odločilne za sodelovanje posameznika v družbenem življenju ali njegov dostop do poklicnih mrež, še zlasti v primeru učinkov vezanosti ali mrežnih učinkov¹⁹. Pojem prevladujoči položaj bi bil zato lahko koristen pri ugotavljanju, kdaj bi lahko upravljavec podatkov vplival na uporabnike. Vendar ta pojem sam po sebi ne zadostuje za oceno veljavnosti privolitve v skladu s Splošno uredbo o varstvu podatkov, temveč je koristen za širšo oceno neravnovesja moči v smislu navedene uredbe. Poleg tega ni nujno, da ima upravljavec „prevladujoči položaj“ v smislu 102. člena PDEU, da bi se njegov tržni položaj štel za upoštevne za izvajanje Splošne uredbe o varstvu podatkov²⁰.

¹³ [Uredba \(EU\) 2022/1925 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. septembra 2022 o tekmovalnih in pravičnih trgih v digitalnem sektorju in spremembi direktiv \(EU\) 2019/1937 in \(EU\) 2020/1828 \(Akt o digitalnih trgih\).](#)

¹⁴ Sodba v zadevi *Bundeskartellamt*, točka 154.

¹⁵ [Evropski odbor za varstvo podatkov, 17. april 2024, Mnenje št. 8/2024 o veljavnosti privolitve, dane v okviru modelov „privoli ali plačaj“, ki jih uporabljajo velike spletne platforme.](#)

¹⁶ Sodba v zadevi *Bundeskartellamt*, točka 148, ki se sklicuje na uvodno izjavo 42 Splošne uredbe o varstvu podatkov.

¹⁷ Prav tam, točka 149, ki se sklicuje na uvodno izjavo 43 in četrti odstavek 7. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov.

¹⁸ [Evropski odbor za varstvo podatkov, 17. april 2024, Mnenje št. 8/2024 o veljavnosti privolitve, dane v okviru modelov „privoli ali plačaj“, ki jih uporabljajo velike spletne platforme, odstavek 79, str. 21.](#)

¹⁹ [Prav tam, odstavek 182, str. 39.](#)

²⁰ Prav tam, odstavki 103 do 105.

3.2 Zakonitost 5.1(a): uporaba sodbe v zadevi *Meta* v okviru Splošne uredbe o varstvu podatkov

13. Sodišče Evropske unije je v sodbi razsodilo, da lahko organi, pristojni za konkurenco, pri presoji, ali podjetje zlorablja svoj prevladujoči položaj v smislu 102. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), s pridržkom spoštovanja obveznosti lojalnega sodelovanja z nadzornimi organi za varstvo podatkov ocenijo, ali splošni pogoji uporabe podjetja v zvezi z obdelavo osebnih podatkov in njihovo izvajanje niso skladni s Splošno uredbo o varstvu podatkov, če je ta ugotovitev potrebna za ugotovitev obstoja take zlorabe²¹. Vendar ocene organov, pristojnih za konkurenco, glede skladnosti splošnih pogojev uporabe s Splošno uredbo o varstvu podatkov za namene 102. člena PDEU ne morejo nadomestiti ocene pristojnega organa za varstvo podatkov²², zlasti vodilnega nadzornega organa v primeru čezmejne obdelave v Evropski uniji²³. Sodišče Evropske unije je na podlagi tretjega odstavka 4. člena Pogodbe o Evropski uniji (PEU) menilo, da dolžnost lojalnega sodelovanja velja za vse zadevne nacionalne organe ter da se morajo organi, pristojni za konkurenco, posvetovati z organi za varstvo podatkov in z njimi sodelovati, kadar morajo v okviru izvajanja svojih pristojnosti preučiti skladnost ravnanja podjetja z določbami Splošne uredbe o varstvu podatkov²⁴. Zato je v skladu z navedeno sodbo Sodišča Evropske unije sodelovanje med regulativnimi organi v nekaterih primerih obveznost, in ne možnost. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča načelo lojalnega sodelovanja iz tretjega odstavka 4. člena PEU pomeni, da si morajo Evropska unija in države članice, vključno z njihovimi upravnimi organi, na regulativnih področjih, ki jih ureja pravo EU, v medsebojnem spoštovanju pomagati pri opravljanju nalog, ki izhajajo iz Pogodb²⁵. Države članice morajo zlasti sprejeti vse ustrezne ukrepe za izpolnitev svojih obveznosti, ki izhajajo iz prava EU, in se vzdržati sprejemanja ukrepov, ki bi lahko ogrozili doseganje ciljev prava EU²⁶.
14. Sodba Sodišča Evropske unije je pomembna spodbuda za organe, da racionalizirajo svoje sodelovanje in se dogovorijo o praktičnih načinih medsebojnega posvetovanja.

3.3 Primer okrepljenega upoštevanja varstva podatkov

15. Evropski odbor za varstvo podatkov je na podlagi izkušenj, kot so izkušnje z digitalno klirinško hišo, ki jo je ustanovil Evropski nadzornik za varstvo podatkov, in zgodnjih mnenj slednjega o potrebi po skladnem zagotavljanju spoštovanja temeljnih pravic²⁷ leta 2020 objavil izjavo²⁸ o posledicah združitve za zasebnost, v kateri je poudaril tveganje nadaljnega kombiniranja in kopičenja občutljivih osebnih

²¹ Sodba v zadevi *Bundeskartellamt*, točka 62.

²² Splošna uredba o varstvu podatkov, 55. člen.

²³ Vodilni nadzorni organ je v smislu 56. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov nadzorni organ glavne ali edine ustanovitve upravljavca ali obdelovalca, ki je pristojen, da deluje kot vodilni nadzorni organ za obdelavo, ki jo izvaja ta upravljavec ali obdelovalec na čezmejni ravni, v skladu s postopkom iz 60. člena Splošne uredbe o varstvu podatkov.

²⁴ Sodba v zadevi *Bundeskartellamt*, točke 54, 58 in 59.

²⁵ Prav tam, točka 53 in tretji odstavek 4. člena PEU.

²⁶ V zvezi s tem glej sodbo z dne 7. novembra 2013 v zadevi *UPC Nederland* (C-518/11, ECLI:EU:C:2013:709), točka 59, in sodbo z dne 1. avgusta 2022 v zadevi *Sea Watch* (C-14/21 in C-15/21, ECLI:EU:C:2022:604), točka 156.

²⁷ Mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o zasebnosti in konkurenčnosti v dobi velepodatkov (Privacy and competitiveness in the age of big data), https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/14-03-26_competition_law_big_data_en.pdf.

Mnenje Evropskega nadzornika za varstvo podatkov o skladnem zagotavljanju spoštovanja temeljnih pravic v dobi velepodatkov (Coherent enforcement of fundamental rights in the age of big data), https://www.edps.europa.eu/sites/default/files/publication/16-09-23_bigdata_opinion_en.pdf.

²⁸ [Evropski odbor za varstvo podatkov, 19. februar 2020, Izjava o posledicah združitve za zasebnost.](#)

podatkov s strani velike tehnološke družbe. Evropski odbor za varstvo podatkov opozarja, da je pri vsaki pomembnejši predlagani združitvi „bistveno oceniti dolgoročneje posledice za varstvo ekonomskih pravic ter pravic na področju varstva podatkov in varstva potrošnikov“²⁹. Navedel je tudi, da bo preučil „posledice, ki bi jih ta združitev lahko imela za varstvo osebnih podatkov v Evropskem gospodarskem prostoru“³⁰. Zato bi bilo treba pri ocenah združitev po potrebi skrbno preučiti vidika zasebnosti in varstva podatkov³¹.

16. Glede na možen učinek varstva podatkov v EU pri ocenah združitev bi lahko okrepljeno sodelovanje med organi, pristojnimi za konkurenco, in organi za varstvo podatkov, tudi na ravni EU, pripomoglo k boljši obveščenosti regulativnih organov o morebitnih vprašanjih v zvezi z osebnimi podatki.

4 NADGRAJEVANJE SODELOVANJA

4.1 Potreba po sodelovanju organov za varstvo podatkov in organov, pristojnih za konkurenco

17. Evropski odbor za varstvo podatkov je preučil vprašanje sodelovanja med organi, tako da je na primer prislunil mnenjem strokovnjakov s tega področja in začel anketo, da bi razumel, kako različni organi medsebojno sodelujejo.
18. Z opisanim je Evropski odbor za varstvo podatkov ugotovil, da dobro sodelovanje med organi spodbuja skladnost in sinergije med odločitvami, sprejetimi v zadevah s področij konkurence in varstva podatkov. To ne koristi le posameznikom, temveč tudi podjetjem, saj izboljšuje razumevanje tega, kako se uporabljata zadevna regulativna okvira.
19. Poleg tega se bo morda z razvojem zakonodaje in sodne prakse na obeh pravnih področjih potreba po sodelovanju med zadevnimi pristojnimi organi še povečala.

4.2 Obstoječi modeli sodelovanja v državah članicah EU

20. Trenutno se stopnja sodelovanja med organi, ki je odvisna od pravnega okvira in drugih elementov, kot je stopnja medsebojnega zaupanja med organi, močno razlikuje med državami članicami in ni harmonizirana s pravom EU. Evropski odbor za varstvo podatkov je septembra 2023 izvedel analizo obstoječih modelov sodelovanja v državah članicah EU. Glede na stopnjo formalizacije sodelovanja je mogoče ugotoviti naslednje:
 - A. v nekaterih državah članicah ni ne posebnih pravnih določb, ki bi nalagale ali omogočale sodelovanje med organi za varstvo podatkov in organi, pristojnimi za konkurenco, ne rednega in strukturiranega prostovoljnega sodelovanja. Sodelovanje poteka neformalno prek *ad hoc* posvetovanj, na primer v okviru upravnih postopkov ali sektorskih poizvedb ali občasnih skupnih projektov na področjih prekrivajočih se regulativnih pristojnosti ali pri pripravi dokumentov o politiki.
 - B. Sodelovanje lahko poteka tudi brez posebne pravne podlage v nacionalnem pravu z dogovori o rednem, usklajenem in strukturiranem sodelovanju. Ti se lahko določijo v skupno pripravljanih protokolih o sodelovanju, skupnih izjavah ali memorandumih o soglasju. Taki

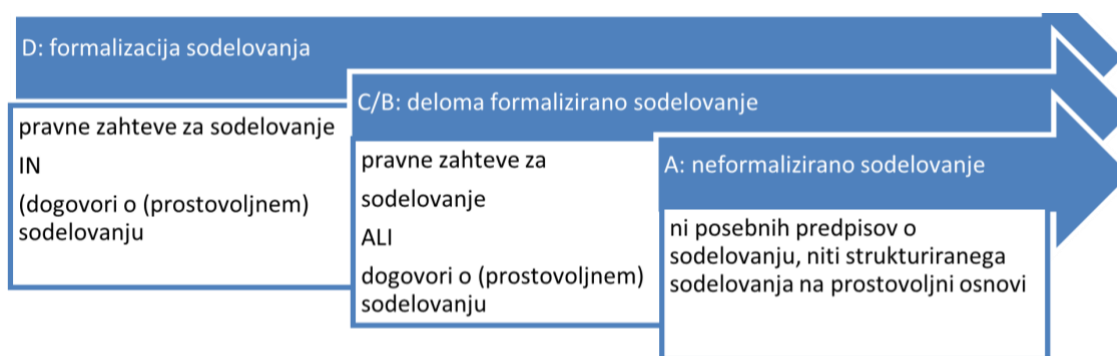
²⁹ [Prav tam.](#)

³⁰ [Prav tam.](#)

³¹ Glej tudi Competition policy brief, Non-Price Competition: EU Merger Control Framework and Case Practice, Evropska komisija, april 2024, izdaja 1, str. 5.

dogovori, ki niso nujno pravno zavezujoči, podrobno določajo oblike sodelovanja, kot so skupne delavnice, usposabljanja, dogodki, redna srečanja in izmenjava najboljših praks.

- C. V nekaterih državah članicah obstajajo izrecne pravne zahteve, ki urejajo sodelovanje. Konkretna oblika sodelovanja se razlikuje glede na posamezen primer. Rezultati takega sodelovanja so običajno mnenja o zadevah, ki se izdajo na zahtevo drugega organa.
- D. Najvišja raven formaliziranega ali strukturiranega sodelovanja je v državah članicah, v katerih obstajajo pravne zahteve in tudi praktične ureditve za sodelovanje med organi.

- 21. Že zgolj minimalna raven formaliziranega sodelovanja omogoča organom, da sodelujejo prek občasnih stikov o konkretnih vprašanjih. V nekaterih okoliščinah so morda ti organi dolžni sodelovati zaradi načela lojalnega sodelovanja.

4.3 Načini za izboljšanje sodelovanja

- 22. Koristno je lahko, če se organi ne glede na *ad hoc* posvetovanja učijo drug od drugega, opredelijo zadeve skupnega interesa in morebitna področja medsebojnega vplivanja, zmanjšajo ovire za sodelovanje in skupaj razvijejo strateške ukrepe. V ta namen bi se lahko v **okvirih sodelovanja**, to je v upravnih dogovorih, skupnih izjavah in memorandumih o soglasju, dogovorili o delavnicah, neformalnih ali rednih srečanjih ali posebnih strokovnih delovnih skupinah. S temi instrumenti se lahko določijo tudi ključna načela, metode in pravila sodelovanja med organi (na primer glede oblike komunikacije, ki se uporablja, rokov, ki jih je treba upoštevati za odgovore, vključno z morebitnimi relevantnimi nasprotovanji, skupnih smernic, političnih priporočil itd.) ter upoštevanje odločitev in kazni, ki jih je pred tem izdal vsak od teh organov. Ti dogovori lahko določajo tudi, koliko informacij se izmenjuje, kaj se lahko izmenjuje (na primer osebni podatki) in kakšna stopnja usklajevanja glede posamezne teme se pričakuje med zadevnimi organi.
- 23. Ob upoštevanju ustavnega in upravnega okvira v zadevni državi članici bi se morala **nacionalni zakonodajalec in/ali vlada zavedati tudi potrebe po tesnejšem sodelovanju regulativnih organov in teles v digitalnem sektorju**. To bi lahko bilo pomembno tudi za zagotovitev, da imajo organi na voljo potrebna orodja in vire za učinkovito sodelovanje, ter za obravnavanje pravnih zahtev, ki morda organom preprečujejo izmenjavo informacij in s tem učinkovito sodelovanje med preiskavami.
- 24. Znotraj organov bi se lahko z notranjimi ukrepi, kot je ustanovitev posebne skupine, ki bi usklajevala naloge sodelovanja in delovala kot **enotna kontaktna točka** za druge organe, spodbujalo sodelovanje z drugimi nadzornimi organi. Koristno bi bilo tudi, če bi bila kontaktna točka deležna rednega usposabljanja o zadevnem pravnem okolju in s tem povezanim pravnem razvoju na področju

sodelovanja na splošno ter bi sodelovala v ustreznih delovnih skupinah ali mrežah³². Da bi zagotovili učinkovito sodelovanje, bi morali organi poleg tega **pridobiti osnovno razumevanje** in poznavanje regulativnega okvira, ki ga nadzirajo enakovredni organi na drugem pravnem področju. Koristno bi na primer bilo, če bi organi za varstvo podatkov pred začetkom razprav o posameznem vprašanju z organom, pristojnim za konkurenco, že poznali pojem upoštevnega trga na splošno ter imeli določeno razumevanje tega, ali imajo (oziroma bi lahko imeli) nekateri subjekti na teh trgih prevladujoč položaj itd.

25. V nekaterih primerih je lahko **bolj strukturirana in redna oblika sodelovanja** primernejša ali celo nujna za zagotovitev skladne in učinkovite uporabe različnih zakonodajnih aktov EU (glej ponazoritev zgoraj, C in D). Priprava protokolov o sodelovanju med različnimi pristojnimi organi v okviru dolžnosti lojalnega sodelovanja je lahko najučinkovitejši način za zagotovitev vzajemnih posvetovanj v ustreznem obsegu in ob ustreznem času. S tem se lahko tudi prepreči dvojno kaznovanje v primerih, ko se dva pristojna organa odločita, da bosta istemu subjektu naložila sankcije za isto ravnanje na podlagi dveh ali več ločenih pravnih okvirov³³.
26. Poleg tega bi se lahko, kolikor je možno in v skladu z ustreznim pravnim okvirom, izvajale tudi skupne sektorske poizvedbe in preiskave kot še bolj okrepljena oblika sodelovanja med organi.

5 ZAKLJUČEK

27. S spodbujanjem sinergij med organi za varstvo osebnih podatkov in organi, pristojnimi za konkurenco, se lahko izboljša zmožnost obeh režimov za zaščito posameznikov, na katere se nanašajo osebni podatki, in uporabnikov. Z razvojem poslovnih modelov podjetij postajajo osebni podatki in pravila, ki se uporabljajo za njihovo obdelavo, čedalje pomembnejši. Bistveno je torej premisliti o načinih za povečanje skladnosti med ločenima, toda vzajemno delujočima področjema urejanja, pri čemer je treba upoštevati vplive, ki jih njuna neskladna uporaba prinaša na individualni in družbeni ravni. Za to je zlasti potrebno boljše razumevanje razmerja med pojmi, ki se uporabljajo v pravu o varstvu podatkov, in tistimi, ki se uporabljajo v konkurenčnem pravu, da bi se okrepila zmožnost organov za varstvo podatkov, da upoštevajo trenutne gospodarske razmere, in zmožnost organov, pristojnih za konkurenco, da v svoje ocene in odločitve vključijo morebitne relevantne vidike varstva podatkov.

Za Evropski odbor za varstvo podatkov
predsednica

³² Na primer v delovni skupini Evropskega odbora za varstvo podatkov za konkurenco in potrošniško pravo (TF C&C), delovni skupini za digitalne državljane in potrošnike v okviru Svetovne skupščine za zasebnost (GPA DCCWG), izmenjavah z mrežo za sodelovanje na področju varstva potrošnikov v okviru CPC-DPA. Pregled obstoječega sodelovanja Evropskega odbora za varstvo podatkov je na voljo tukaj: https://edpb.europa.eu/our-work-tools/support-cooperation-and-enforcement/international-cooperation-cooperation-other_sl.

³³ Sodba Sodišča z dne 22. marca 2022 v zadevi *bpost SA proti Autorité belge de la concurrence* (C-117/20, ECLI:EU:C:2022:202). Po mnenju Sodišča Evropske unije je za veljavno kumulacijo postopkov pregona in sankcij na podlagi sektorskih ureditev in konkurenčnega prava potrebno, da se z zadevnima ureditvama v sporu uresničujeta legitimna cilja v splošnem interesu (točka 44). Prav tako morajo za veljavno kumulacijo postopkov pregona in sankcij obstajati „jasna in natančna pravila, na podlagi katerih je mogoče predvideti, katera dejanja in opustitve so lahko predmet kumulacije postopkov pregona in sankcij ter koordinacije med različnimi organi, ali sta bila oba postopka vodena dovolj usklajeno in časovno povezano ter ali je bila sankcija, ki je bila morebiti naložena v kronološko prvem postopku, upoštevana pri naložitvi druge sankcije“ (točka 51).

Anu Talus